

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VII. De Electionis Loco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

morte vel privatione cognitâ, mandatum exequi procurator non possit, electionem sâmen post illius mortem vel privationem, sed ante acceptam mortis &c. notitiam, jam perfectam, & à procuratore in electionis negotio acta omnia Jure subsistere, cum Archidiacono in *c. Si quis iusto cit. n. 3. pr. sultinent cit. Barbofa n. 111. Passerin. cap. 10. n. 42. & Tamburin. Tom. 1. de Jure Abbat. disp. 5. q. 4. n. 8.*

ARTICULUS VII.

De Electionis Loco.

SUMMARIUM.

114. Electio celebranda est ab electoribus congregatis.
 115. In loco Ecclesie viduatae.
 116. Extra quem validè.
 117. Et aliquando etiam licitè peragitur.
 118. Licitè etiam fit in Ecclesia interdicta.
 119. Claustrina electiones sere reprobatæ.
 120. Et aliquando irrita sunt.

114. **A**D prælati electionem, ut Canonica sit, satis non est, omnes, qui suffragii jus habent, atque interesse volunt & commodè possunt, ad eam vocari, juxta *c. Quia propter 42. pr.* sed necessarium omnino est, ut in uno loco collegialiter congregentur, *c. Cum terra 14.* Ratio est, quia electio est actus collegialis, ad capitulares non singulari, sed collegii jure pertinet, Panormit. *inc. Auditus 29. n. 8.* actus autè competens aliquibus, ut constituentibus collegium sive Universitatem, non nisi ab ipsis collegialiter congregatis geri potest, & aliter gestus non valet, *arg. l. Sicut 7. §.*

1. ff. *Quod cuiusque univers. nom. Tholosan. de Elect. cap. 15. n. 1.* Ubi

Dubium est, quò loco pro electione congregandi sint capitulares. Qua in re quòd juxta *constitutiones Canonicas, si fieri potest, in Ecclesia, pastore viduata, electio debeat celebrari*, notabilis textus est *c. Quod sicut 28. pr.* In ea autem celebrari censetur non solum, si in ipso ejus choro vel navi, ut *c. Cum nobis 18.* sed etiam, si in sacristia vel consueto capituli loco, ut *c. Cum inter 21. & c. In causis 30.* vel alio conclavi & loco honesto, intra Ecclesie ambitum sito, juxta cujusque Ecclesie consuetudinem celebratur, Glossa in *c. Cum terra cit. V. In quo cit. Tholos. cap. 7. Basilius de Elect. p. 3. cap. 12. n. 1. & Passerin. de Elect. cap. 12. n. 2.*

Atque hoc Glossa in *can. 1. V. Extra in Urbe dist. 23.* eamque secuti Ant. de Butr. in *c. Quod sicut cit. n. 6. & Panormit. ibid. n. 2.* ad eò necessarium existimant; ut absque rationabili causa extra Ecclesie ambitum celebrata electio ipso Jure non subsistat, & locus sit Reg. *Qua contra jus 64. in 6. §1. Non dicitur §. C. de LL.* Verum, quia ex una, Regulares hi textus de actibus, contra Jus non simpliciter prohibens, sed formam obtinens actui, aut irritante clausula mutatum, gestis procedunt, ut ex communi DD. sensu ad *Lib. 5. tit. 41. ad Reg. cit. plenius tradetur: ex altera verò parte, licet Canones, ex quibus electiones intra Ecclesiam viduatam illiusque ambitum celebrandam, desumitur, neque electiones statuunt formam, neque clausulam continent irritantem, contra ipsorum præscriptum extra Ecclesiam illam peractam electionem irritationi, non imponitur Jure, sed per sententiam inducendæ, obnoxiam verisimilibus censent Laiman in *c. Cum inter cit. n. 8. & Pirching ad hanc Rubr. n. 241. lib.**

n. 241. saltem, si extra Ecclesiæ consuetum, in minus conveniente & sacris Canonibus reprobato loco, v.g. in palatio vel camera Principis aliâve seculari domo peracta fuisset, c. *Qua fronte* 25. de *Appellat.* Passerin. in *cap. cit.* n. 14.

117. Dixi, *Abique rationabili causa*; cum ipsam intra Ecclesiam celebrari sacri Canones præcipiant, *Si fieri potest*: non etiam, si propter speciales rerum circumstantias id sine notabili incommodo fieri nequeat. Quare, si propter grassantem lue[m] epidemicam aut aliud probabile periculum, præsertim violentiæ, electio in ejusmodi loco institui non posset, à duabus partibus capituli vel, si hæ convenire nequeant, à majori saltem: imò, si impedimentum notorium & propter instantem electionis terminum periculum esset in mora, etiam à minori ejus parte congregata alius locus honestus & commodus constitui in eoque celebrari à capitularibus congregatis electio posset, ex mente Baldi, universitatem è loco proprio expulsam alibi congregari ac statuere posse, asserentis in l. 1. c. de *Summa Trinit.* n. 11. Glossæ in c. *Bona* 23. v. *Metuebant* *cit.* Laiman n. 3. & Pirrhing n. 243.

118. Dubium secundò est, an electio celebrari valeat in Ecclesia interdicta; id enim negat Archidiacon, in *can. 1. dist.* 23. ductus Constitutione Gregorii X. edita in Concilio Lugdunensi II. & relata c. *Ubi periculum* 3. in 6. cuius §. Porro electio Papæ in civitate interdicta supposita fieri prohibetur, ibi, *Nisi sit forsitan interdicta.*

At, licet inferioris etiam prælati electionem extra consuetum Ecclesiæ locum peragendi istius interdictum rationabilem causam capitulo præbeat, id tamen non obstat, quò minus in Ecclesia interdicta electio vel postulatio valide, imò etiam licite celebrentur, cum Panorm.

in c. 1. de *Postulat. prelat.* n. 33. & Baldo *ibid.* n. 2. Iustinent Lavorius de *Elect.* cap. 18. n. 6. Barbosa *Lib. 1. Jur. Eccles.* cap. 19. n. 177. Passerin. *cit.* cap. 12. n. 16. & Gonzalez in c. 1. *cit.* n. 4. cum; quòd eam in Ecclesia interdicta peragi ullum Jus non vetet: tum verò; quòd interdictum Locale Divina tantum officia & Sacramentorum quorundam usum suspendat, privetque Ecclesiasticâ sepulturâ, c. *Quod in te* 11. de *Panis. & remiss.* c. *Responsio* 43. de *Sent. excom.* & c. *Si sententia* 16. eadem *Rubr. in 6.* non autem impediat contractus & obligationes, quas electio acceptata inter electum & Ecclesiam inducit, c. *Inter corporalia* 2. & c. *fin. de Translat. Episc.*

Neque, ut dictum, obstat inhibitio §. *Porro* *cit.* quia ad inferiorum prælatorum electiones trahenda non est; cum illius speciali dispositione solam Papæ electionem affici: & hanc quoque, contra §. *cit.* dispositionem celebratam, valore non destitui, cum Glossa *ibi* v. *Interdicta* observent *cit.* Panormit. n. 33. & Passerin. n. 17. quòd ejus electioni duarum partium suffragiis celebratæ ex humano Jure descendens exceptio nequeat apponi, c. *Licet vitanda* 6. §. *Statuimus*, ut infra n. 370. dicitur.

Dubium tertio est, an electio fieri 119. queat in loco occulto. In quam rem ab aliquibus, sed perperam, allegatur *can. Si quis* 2. *dist.* 79. cum canone isto de Romani tantum Pontificis, adhuc superstitis & incolumis, successore privatis conventiculis factæ deliberationes ac decreta reprobentur. Nihilò melius pro clandestinis, atque idcirco irritis vel irritandis habentur electiones, quæ à capitularibus legitime congregatis peractæ sunt in loco occulto; cum clandestinum utique dici nequeat, quòd in loco etiam abdito, omnibus capitularibus cum capite

capite suo presentibus, clam geritur solummodo respectu extraneorum: saltem si, postquam gestum est, palam publicetur; quia electio in loco ab extraneis remoto Jure fit, Passerin. *cap. cit. n. 19.*

120. Quare, tanquam clandestina præter eam, quæ noctu fit, illa solum electio Jure reprobat, quæ, vel aliquorum duntaxat capitularium, minori aut ad potentiam capitularem constituendam non sufficiente numero coactorum, occulto conventiculo & clam aliis suffragii jus habentibus est celebrata: vel peracta est sine scrutini publicatione vel huic subjicienda communi electione, à capitularium uno omnium nomine facienda: vel aliàs ritè facta à capitularibus ita secreta habetur, ut clero & populo solenniter non publicetur, *citr. Baifus cap. 37. n. 5. & 6. Passerin. à n. 19. & Gonzalez. in c. Quia propter cit. n. 13. cujusmodi clandestinarum electionum prima ob justis suffragiorum numeri vel potentia capitularis defectum Jure non subsistit, c. cit. pr. ubi Panormit. n. 12. & Innocent. in c. Cum nobis 19. n. 9. Altera quoque irrita est, propter defectum solennitatis substantialis, pr. cit. & c. Sicut cum 21. in 6. Baif. cit. n. 5. & Passerin. n. 19. & 23. Postrema, valida est; quod, licet solennis illa publicatio Jure sit præcepta, c. Quia propter cit. §. fin. solennitatibus tamen electionis substantialibus non accentatur: & ex justa, v.g. scandali vitandi, causa omitti vel usque ad confirmationem differri possit, *citr. Baifus n. 6. & Passerin. n. 7.**

ARTICULUS. VIII.

De Electionis celebrandæ Tempore.

SUMMARIUM.

121. Prælati ad Ecclesiam Cathedrali-
lem vel Regularem intra tres

122. Intra sex menses eligendus est ad
Secularem, Cathedrali inferio-
rem:
123. Nisi habeat Ordinariam & gene-
ralem jurisdictionem.
124. Computantur menses illi à divu-
cationis notæ,
125. Et non currunt impediitis,
126. Etiam ob Censuram:
127. Cessante tamen negligentia in pe-
tenda absolutione.
128. Eadem recuperantur, si electio ce-
reat effectu:
129. Nisi fraus intervenerit,
130. Aut electio irritata sit à Papa.
131. Restringi possunt ab ipsis electio-
ribus,
132. Et ex gravi causa à superiori:
133. Quin tamen ad hunc ante illorum
lapsum prælatore devolutio fit.
134. Non valet electio & ad hanc citio
ante obitum prælati:
135. Ante cujus sepulchrum validè ce-
lebratur.
136. Celebrari potest die feriata:
137. Non tamen tempore nocturno,
138. Extra causam necessitatis.

Convocari & congregari electores ita debent; ut electio prælati ad Cathedrali vel Regularem Ecclesiam intra tres: ad Secularem verò, Cathedrali inferiori, intra sex menses perfici possit; ultra hoc enim tempus, si justò impedimento cessante, electionem differrent, colligendi potestas pro ea vice ab electoribus devolveretur ad superiorem, ex Constitutione Innocentii III. edita in Concilio Lateranensi & relata c. Ne pro effectu 41. hic & c. Nulla 2. de Concess. prælati non vac. qui termini electionibus salubriter præfixi sunt; quod diuturnam vacationem in spiritualibus & temporalibus damno-